

ВІДГУК
офіційного опонента
про роботу
Джафара Тайсіра Мохаммада Аль-Курана
«Фізична реабілітація після інтрамедулярного остеосинтезу
у спортсменів з діафізарними переломами кісток гомілки»,
представлену до захисту у спеціалізовану вчену раду Д 26.829.02
Національного університету фізичного виховання і спорту України
зі спеціальності 24.00.03 – фізична реабілітація

Актуальність. Високий рівень навантажень у сучасному спорті чинником підвищеного ризику травматизму спортсменів. Спортсмени у різних видах спорту, частіше за все, пошкоджують нижні кінцівки. При цьому в основному зустрічаються діафізарні переломи кісток гомілки. Тривалий процес реабілітації, який супроводжує такі травми, перешкоджаючи повноцінному тренувальному процесу, знижує його ефективність.

Дисертація присвячена одному з важливих питань – повернення травмованих спортсменів до повноцінної тренувальної та змагальної діяльності. Беручи до уваги вищезазначене, дослідження автора, спрямоване на розробку комплексної програми фізичної реабілітації задля відновлення спортивної підготовленості та повноцінного повернення до тренувальної та змагальної діяльності, без сумніву, є актуальним. Від того, на нашу думку, дуже своєчасним і важливим є дане дисертаційне дослідження, у якому здобувач, на підставі аналізу науково-методичної літератури окреслює необхідність пошуку нових рішень відновного процесу спортсменів із діафізарними переломами кісток гомілки після інтрамедулярного остеосинтезу.

Зв'язок роботи з науковими планами, темами. Дисертаційну роботу виконано згідно з планом НДР кафедри фізичної реабілітації НУФВСУ і «Зведеним планом НДР у сфері фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр.» Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 4.4. «Удосконалення організаційних і методичних основ програмування процесу фізичної реабілітації при дисфункціональних порушеннях у різних системах організму людини», номер державної реєстрації 0111U001737.

Найбільш істотні наукові результати досліджень. Найбільш істотними науковими результатами дослідження є те, що уперше обґрунтована і розроблена комплексна програма фізичної реабілітації, спрямована на відновлення рухової функції нижніх кінцівок у спортсменів із діафізарними переломами кісток гомілки, відмінними особливостями якої стало застосування апаратної пасивної механотерапії, гідрокінезотерапії і функціонального тренування за спеціалізованими етапами і періодами; уперше розроблені структура і зміст комплексної програми фізичної реабілітації спортсменів із діафізарними переломами кісток гомілки на стаціонарному та амбулаторному етапах, застосований комплексний підхід до використання засобів відновлення

з урахуванням особливостей методу фіксації кісткових уламків, перебігу репаративного остеогенезу, ступеня прояву клінічних і рухових порушень; уперше визначені особливості рухової функції нижніх кінцівок у спортсменів із діафізарними переломами кісток гомілки.

Важливим для сучасної теорії і практики фізичної реабілітації є те, що у представленому дослідженні дістали подальшого розвитку наукові дані про структуру та зміст цього процесу на різних етапах, параметри дозування засобів і методів відновлення, а також доповнення даних досліджень функціональних особливостей опорно-рухового апарату (амплітуда рухів та функціональний стан м'язів) спортсменів із діафізарними переломами кісток гомілки.

Ступінь обґрунтованості результатів дослідження. Вивчення дисертації, автореферату та публікацій Джафара Тайсіра Мохаммада Аль-Курана дає підстави для висновку, що наукові положення, пропозиції, висновки і рекомендації є обґрунтованими та достовірними.

Високий рівень достовірності і обґрунтованість наукових положень, висновків і результатів дисертації забезпечує достатня джерельна база дослідження, де опрацьовано 270 джерел. Огляд літератури є достатнім за обсягом. В ньому, належним чином, висвітлена вибрана тема, опрацьовано досягнуті напрацювання у напрямі досліджень. Глибина аналізу різноманітних джерел забезпечують достовірність отриманих особисто автором результатів дисертації та вірогідність її наукових висновків і рекомендацій.

Доволі ґрунтовними є відомості про методи, які були використані здобувачем для вирішення поставлених задач; про організацію дослідження та характеристику контингенту обстежуваних. Вивчення особливостей рухової функції нижніх кінцівок у спортсменів із діафізарними переломами кісток гомілки та ефективність реалізації комплексної програми фізичної реабілітації спортсменів із діафізарними переломами кісток гомілки на різних етапах відновного процесу вимагало застосування широкого спектру загальнонаукових та спеціальних методів наукового дослідження, які концептуально дали змогу реалізувати зазначене.

Ступінь обґрунтованості висновків і наукових положень сформульованих у дисертації як із погляду сучасних науково-теоретичних досліджень, так і з позицій практичної реалізації, є достатнім та забезпечується тривалістю і кількістю експериментальних досліджень, репрезентативністю вибірки, застосуванням адекватних методів математичної статистики.

Практичне значення роботи полягає в розробці та апробації комплексної програми фізичної реабілітації спортсменів із діафізарними переломами кісток гомілки, сутність якої полягає в обґрунтованій спрямованості дій з визначення адекватних форм, засобів і методів фізичної реабілітації залежно від етапу і функціонального періоду відновлення, необхідності відновлення загальної та спеціальної фізичної працездатності, рухових умінь і навичок .

Повнота викладу результатів дослідження у друкованих працях. Автор має достатню кількість публікацій, що відповідає вимогам щодо здобуття наукового ступеня кандидата наук. У цих публікаціях викладено

основні результати дисертаційної роботи. Загальна кількість друкованих праць – 6, з яких 2 увійшли до міжнародної наукометричної бази.

Ознайомлення зі змістом дисертації, публікаціями та авторефератом дає підстави висновку, що мету дослідження виконано. Автореферат дисертації відображає зміст основних положень дисертації. Дисертація та автореферат написані методично грамотно, науковою українською літературною мовою, орфографічно та стилістично витримані, характерні єдністю мети, завдань, змісту та висновків і свідчить про особистий внесок здобувача в науку, оформлені згідно вимог встановлених ДАК України.

В цілому дисертація свідчить про високий рівень підготовки дисертанта, досконале володіння методикою дослідження, авторський підхід до обраної проблеми, що дозволило обґрунтувати стан наукової розробки теми і розв'язати основні дослідницькі завдання. На підставі детального ознайомлення зі змістом дисертації та автореферату Джафара Тайсіра Мохаммада Аль-Курана можна стверджувати, що структура роботи логічна і дозволяє у значній мірі досягти поставленої мети. В авторефераті висвітлені всі основні положення дисертації, він відповідає її змісту.

Зауваження і недоліки роботи. Поряд з позитивною стороною дисертаційної роботи є недоліки та дискусійні питання:

1. Назва параграфу 2.1 «Пошкодження опорно-рухового апарату в сучасному спорті, причини та класифікація діафізарних переломів кісток гомілки» не відповідає викладеній у ньому інформації щодо загального стану проблеми травматизму у спортсменів.

2. Параграфи 2.1.4.-2.1.5. роботи достатньо інформативні, однак, містять занадто деталізований та значний за обсягом виклад матеріалу з медико-біологічних та біомеханічних методів дослідження (с. 67-73). На нашу думку, автор занадто детально описує деякі методи дослідження. Варто було б скоротити опис та дати відповідне посилання на літературне джерело.

3. На ст. 117 у тексті «На нашу думку, протипоказаннями до фізичних вправ у воді є:» викладено інформацію, без належного обґрунтування, яке вимагається у разі такого ствердження.

4. У тексті дисертації зустрічаються вислови «традиційна програма», «стандартна програма», однак ми не знайшли обґрунтування відмінностей цих згаданих програм від розробленої комплексної програми, яку пропонує автор.

5. 6-ий висновок дисертації, на нашу думку є занадто великим, дещо перевантаженими емпіричними викладками та певним додатковим роз'ясненнями, при наймі їх можна було б скоротити.

6. У списку літератури зустрічається некоректні бібліографічні описи посилань на літературні джерела (ст. 188-215). В тексті спостерігається відсутність уніфікації щодо посилання на літературні джерела, які використовує автор: ст. 32, 42, 54. В окремих випадках (ст. 28) після слів «За даними ряду авторів» не вказано котрих.

Наведені зауваження і дискусійні питання не позначаються на одержаних результатах дисертаційного дослідження, а отже дозволяють говорити про їхню об'єктивність і наукову цінність. Таким чином, узагальнюючи сказане, на

підставі викладеного вважаю, що дисертація Джафара Тайсіра Мохаммада Аль-Курана «Фізична реабілітація після інтрамедулярного остеосинтезу у спортсменів з діафізарними переломами кісток гомілки», є завершеною працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що у сукупності розв'язують важливу науково-прикладну проблему та вирішують поставлені наукову мету та завдання. Зважаючи на актуальність теми дослідження, його наукову новизну та практичне значення, використання адекватних методів дослідження, обґрунтованість висновків, дисертаційна робота відповідає п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 24 липня 2013 р. за № 567, а здобувач заслуговує присудження наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.03 – фізична реабілітація.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук,
доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор,
Заслужений тренер України, Відмінник освіти України,
завідувач кафедри фізичного виховання
Національного університету
«Львівська Політехніка»
Підпис проф. В. М. Корягіна засвідчую
Вчений секретар

В. М. Корягін

доц. Р. Б. Брилинський

Відгук отримано 18.06.2018 р.
М.С.М.